

Műszaki tartalom

a XXIII. Középtemető utcai 196191 hrsz-ú kivett temető megnevezésű ingatlan kiürítésének elvégzésére

kiírt beszerzési eljáráshoz

Előzmény:

A Fővárosi Önkormányzat kizárólagos tulajdonában áll a Bp. XXIII., Középtemető utca 196191 hrsz-ú alatt található 2 219 m² nagyságú (munkaterület kerületének hossza: 243 m) „kivett temető” megnevezésű korábban temető funkciójú, azonban temetőként évtizedek óta használaton kívül került ingatlan. Az ÉKM Hatósági Nyilvántartása szerinti 66796 azonosító számon a beruházással érintett terület régészeti lelőhely.

A terület külső jellege nem utal az egykori funkciójára, az ingatlan nem felel meg a lezárt temetőkre vonatkozó jogszabályi követelményeknek. Az ingatlan további hasznosítása érdekében szükséges a terület kiürítése és rekultivációja, majd az ingatlan művelési ágának átminősítése. A szükséges próbaásások a BTI részéről 2006-ban elvégzésre kerültek. A BTI által végzett próbaásások során az alábbi ismeretek állnak rendelkezésre, melyek a kiürítés előkészítésének alapját képezik. A terület kiürítése nem valósult meg, a temetőben emberi csontok és koporsó maradványok is találhatóak. Az egykori temető viszonylag sűrűn és rendszertelenül került betemetésre, mintegy 2,5 m mélységig. Az utolsó betemetésre valószínűleg több, mint ötven évvel ezelőtt került sor. A területen gondozott sír nem található, illetve semmilyen felszíni jele nincs a sírhelyeknek. A talaj felső földrétege kb. 1-1,5 m mélységben termőfölddel feltöltött terület. A betemetett rész alatt pedig agyagos földréteg és sóder volt található a próbaásás során.

Budapest Főváros Kormányhivatala Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztálya 2024. augusztus 9. napján kiadott örökségvédelmi engedélyében foglaltak szerint az exhumálási földmunka csak régészeti megfigyelés mellett végezhető. A régészeti megfigyelést 1 nappal korábban be kell jelenteni, elvégzését jegyzőkönyvben rögzíteni kell. A régészeti megfigyelés során előkerülő objektumok, jelenségek, leletek szakszerű feltárása és dokumentálása elengedhetetlen, így szükség esetén próba (és megelőző) feltárást kell végezni. A régészeti szakfeladatok ellátására a Budapesti Történeti Múzeum (Ásatási Projektiroda, 1014 Budapest, Szent György tér 2.) jogosult.

A tervezett tevékenység megkezdését megelőzően 10 nappal a hatóságnak elektronikus úton be kell jelenteni.

A munka csak a kerületi önkormányzat zajrendeletében meghatározott időben végezhető el.

A Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézet és Múzeum Hadisírgondozó és Hőskultusz Igazgatóság a szakfelügyelet biztosítását indokoltnak tartja, a munkálatokkal kapcsolatos ügyintézőt kijelölte. Az ügyintéző személyéről és elérhetőségéről a nyertes ajánlattevőt Ajánlatkérő írásban tájékoztatja a szerződéskötéssel egyidejűleg.

Munkafolyamatok:

1. A telek területe: 2 219 m². A telek sarokpontjai ki vannak mérve. A rekultivációt a teljes területre szükséges elvégezni, 2,5 – 3,5 m mélységig a termőfölddel történt feltöltöttség mértékétől függően.
2. Előkészítő munkák az exhumálást végző vállalkozó részéről:
  - zárható, sorszámozott szállítóedények készítése az emberi maradványok tárolására, szállítására, mely jellemzően fából készült láda, ún. exhuma láda;
  - a terület elkerítése oly módon, hogy ne legyen belátható a szomszédos területekről (min. 2 m magas kerítés), illetve közterületről, őrzés biztosítása a munkafolyamat során;
  - a BFKV Zrt. által beszerzett örökségvédelmi engedélyben foglaltak szerint szerződéskötés a Budapesti Történelmi Múzeummal régész szakfelügyelet biztosítása érdekében;
  - a maradványok végső elhelyezésével összefüggésben szükséges egyeztetések és megállapodások a végső nyughelyre való elhelyezésével kapcsolatban;
  - Szakfelügyelet kérés a Hadtörténelmi Múzeum Belföldi Hadisírgondozó Osztályától.
3. Az exhumálás és teljes rekultiváció során elvégzendő feladatok:
  - a teljes terület 2,5 – 3,5 m mélységig – a termőfölddel történt feltöltöttség mértékétől függően – történő teljes átforgatása földmunkagépekkel, és kézi módszerrel kiemelni az emberi maradványokat, majd a föld visszahordása;
  - a csontokat azonnal össze kell gyűjteni zárt tároló ládába, majd őrzött gyűjtőhelyen szükséges tárolni a végső nyughelyre helyezésig;
  - az exhuma láda tetejére rá kell írni az elhunyt (jelen esetben nem ismertek az elhunytak) és az exhumálást végző nevét, valamint a szállítási helyet;
  - a sírban esetlegesen fellelt ékszerek áttemetésére vonatkozó engedélyt be kell szerezni a kerületi jegyzőtől, amennyiben az elhunyt kiléte ismertté válik, abban az esetben az ékszereket fertőtlenítés után át kell adni a kerületi jegyző részére hagyatéki eljárás kezdeményezése érdekében;
  - a kegyeleti jogokat figyelembe véve az esetleges egyéb tárgyakat, melyek az elhunytakhoz tartozhattak, az elhunytak maradványaival együtt az exhuma ládába kell gyűjteni, ezzel lehetővé téve az „Eredeti” temetési körülmények megteremtését;
  - egyéb, a feltárás során előkerült, de régészeti értéket nem képviselő elemek és a kiszedett koporsómaradványok elszállítása; a fémkoporsót fertőtlenítés után fémhulladékként kell kezelni;
  - a sírhelyek visszatemetése, tereprendezés, a kiemelt föld visszaterítése;
  - a csontmaradványok elszállítása a kiválasztott köztemetőbe, az emberi maradványok szakszerű, kegyeleti elhelyezése;
  - a folyamat (a munkakezdés, a munkafolyamatok, a folyamatos-, felelős műszaki/szakmai ellenőrzés tapasztalatai és észrevételei, intézkedései, valamint a munkakörülmények) munkanaplóban (és annak részeként digitális fotódokumentációval) történő dokumentálása
  - összefoglaló beszámoló készítése és elektronikus formátumban.
4. Egyéb szükséges feltételek:
  - a munkálatok elvégzésére a Ttv 30. § -ában meghatározott engedéllyel rendelkező és nyilvántartásba vett temetési szolgáltatóval kötött szerződés alapján kerülhet sor;
  - a temetési szolgáltatónak a 33. § (1) ben foglaltakra is figyelemmel megfelelő pénzügyi teljesítőképességgel kell rendelkezni,
    - a) pontban foglaltak alapján nem lehet adó-, vám- és járulékfizetési tartozása,
    - b) pontjára tekintettel igazolja, hogy a kormányrendeletben meghatározott mértékű vagyoni biztosítékkal folyamatosan rendelkezik;
  - az exhumálás speciális munkavédelmi előírásait maradéktalanul be kell tartani a munkában közreműködőknek;
  - a temető kiürítése nem történhet oly módon, amely sérti az elhunytak kegyeleti jogát;
  - a feladatok elvégzését napi szinten munkanapló vezetésével, illetve digitális fényképfelvételekkel kell dokumentálni.

A munkavégzéshez szükséges ideiglenes áramvételezés (1*25 amper) biztosítása Ajánlatkérő feladata.

Jogszabályi háttér, melyeknek meg kell felelni az eljárás során:

1. A temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. tv.
2. A temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. tv. végrehajtásáról szóló 145/1999. évi (X.1.) korm. rendelet
3. A kegyeleti közszolgáltatásokról és a köztemetők rendjéről szóló 15/2016. (V.11.) Főv. Kgy. rendelet